Parallelsessie Beraad en Advies, 4 februari 2021
Uitvraag De Nieuwe Doelen
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer I. Tekir
Raadsgriffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren
Portefeuillehouder:	de heer D. van Zanten
Ambtelijk:	mevrouw L. Colijn en de heer J. Mos
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij leidt de bespreking kort in.

Uitvraag De Nieuwe Doelen

In 2020 heeft een drietal bijeenkomsten met de klankbordgroep plaatsgevonden. Op 7 januari 2021 is in een I&O toegelicht hoe dit heeft geleid tot een (concept) raadsvoorstel met een aantal uitgangspunten voor de uitvraag van De Nieuwe Doelen.
Naar aanleiding van de I&O is aan het raadsvoorstel een financiële paragraaf toegevoegd waarin nader wordt ingegaan op de huur van het gebouw. Ter verduidelijking is deze paragraaf geel gearceerd.

Wethouder Van Zanten geeft een toelichting. Het gaat om een belangrijk onderwerp dat de raad al geruime tijd bezighoudt. Hij verwijst naar de Cultuurnota die in december 2019 is aangenomen met de raadsopdracht inzake een groot podium in het pand aan de Haarstraat. Na verschillende stappen ligt nu de uitvraag voor. In de klankbordgroep is een zorgvuldig proces doorlopen. Vanavond kan de besluitvorming verkend worden over de uitvraag. Op 7 januari is er een I&O geweest. Naar aanleiding daarvan is het raadsvoorstel aangevuld met een passage bij het kopje financiën over de minimum eis van de verschuldigde huur voor de exploitant. Daarmee is een goed onderbouwd raadsvoorstel neergelegd. Hij is benieuwd hoe men daar politiek tegenaan kijkt.

De heer Van Breemen zegt dat zijn fractie positief staat tegenover het voorstel, juist omdat het een processtap betreft. Wat GroenLinks betreft ontbreekt nog wel een stukje visie van de gemeente op het pand zelf. Die moet in overleg met een exploitant gemaakt worden. Je kunt drie soorten toekomstplannen hebben met het pand. De raad heeft aangegeven dat het pand gerenoveerd kan worden als het levensvatbaar is. Een inhoudelijke visie ontbreekt. Met een visie op een groot podium, willen we dan alleen op deze locatie kijken of ook elders? Het is nu een processtap. Het is een heel lang lopend proces. De uitvraag is al een keer geweest en niet goed gegaan. Hij hoopt dat het deze keer wel goed gaat. Er lijkt voldoende interesse te zijn maar de vraag is of de gemeente voldoende duidelijk en flexibel is om een levensvatbare exploitatie te verzinnen. GroenLinks heeft nog wel enkele vraagtekens. Corona kan op de uitvraag heel belemmerend werken, maar het college wil het heel graag doen. De heer Van Breemen wenst het college succes. De wethouder zei dat de uitvraag een go of no go betekent. Hij hoopt niet dat het een no go wordt, maar dat het dan nog eens geprobeerd wordt.

De heer Oostrum vindt dit een belangrijke stap voor het voortbestaan van een groot podium. De Nieuwe Doelen was altijd een belangrijke pijler in het culturele veld in de breedte van het Gorcumse maatschappelijke leven. Hij hoopt dat er nu een goed vervolg

gegeven kan worden. In het verslag van de I&O staat dat hij gezegd zou hebben dat de huidige exploitatie veel problemen geeft. Dat heeft hij niet gezegd of in ieder geval niet bedoeld. Hij heeft gezegd dat de huidige exploitatie veel problemen heeft door de coronasituatie. Het is zeker goed om met de huidige exploitanten te praten over voor- en nadelen en kansen voor De Nieuwe Doelen. Hij wenst het college veel succes.

Mevrouw Mager vraagt zich af hoe verantwoord het is om juist nu met deze uitvraag te komen. Het is lastig om voor of tegen te stemmen waar het gaat om kennisnemen. Ze vraagt zich af welke eisen aan de aanbieder gesteld worden. Er staan veel financiële kaders in het stuk. Op basis waarvan moet de dialoog gevoerd worden? Hoe wordt dat gesprek aangegaan? Wordt ook gekeken naar ervaring op het gebied van theater en horeca? Zij denkt ook aan financiële draagkracht. Voor de tweede termijn heeft zij nog wel wat vragen. Hoeveel serieuze aanbiedingen denkt het college te krijgen?

Mevrouw Hamann merkt op dat het voorstel aansluit bij de vastgestelde visie. De Nieuwe Doelen is een belangrijke pijler voor de cultuur en het sociaal domein. Zij maakt zich wel zorgen over de timing gezien de corona situatie. Er mogen geen rechten ontleend worden aan de uitvraag. Zij heeft zorgen over de lange termijn. Er moet wel een stabiele situatie komen. Qua inhoud moet geborgd worden dat het programma voldoet aan de wensen en eisen van de stad ook op het gebied van sociaal-culturele eisen.

Mevrouw Molengraaf zegt niet veel nieuws in het voorstel te zien. De uitvraag lijkt te gaan gebeuren zoals het altijd is gedaan. Een groot podium dat met de exploitatie de huur en gebruikskosten op moet leveren en sociaal culturele evenementen moet dragen. De huur en subsidie wordt een soort vestzak-broekzak situatie. In de afgelopen decennia was het financieel geen succes. De vraag is hoe voorkomen wordt dat het in dezelfde vicieuze cirkel terechtkomt. Als de gemeente miljoenen gaat investeren zal niemand zeggen dat het niet draait en dat het theater gesloten moet worden. De participatie is met name met de raad en de cultuursector geweest. In het verleden is wel gevraagd of er een beeld is van wat de jonge generaties vragen van een theater. Ze heeft aarzeling bij deze stap omdat zij bang is dat het weer uitkomt zoals het eerder is gegaan. Zij pleit voor flexibiliteit wat betreft het concept en ze vraagt zich af hoe transparant het vervolgproces wordt. In hoeverre wordt straks open met de raad en de stad gedeeld welke mogelijkheden er zijn?

Mevrouw Stevens vraagt zich af of dit wel een goede timing is. De helft van de culturele sector neigt naar een faillissement. Ze verwijst naar de nulmeting en vraagt zich af hoe naar het proces is gekeken. Er is 6 miljoen in genoemd en het gaat om heel grote bedragen. Er moet goed over nagedacht worden. Met betrekking tot de ambities heeft zij in het bidboek niet veel nieuws gezien. Zij mist ook visie en de 30 – 35 activiteiten die gevraagd worden, daar heeft zij twijfels over. Zij vindt het wat weinig voor een cultuurvisie. Zij vraagt zich af wat er gebeurt als er geen exploitant is en wat de gemeente gaat doen als er weer initiatieven uit de stad komen. Misschien zijn die zelfs wel beter; wat doen we er dan mee?

De heer Onvlee merkt op dat het een spannend traject is. Dit is een nieuwe start voor een groot podium. Het is mooi om nu een uitvraag te doen. Er is niet te veel in kaders gezet. Tegelijk is het spannend want misschien komen er nul inschrijvingen. De vraag is of het voldoende leeft om hier invulling aan te geven. De uitvraag is helder; corona is een risico maar ook een kans. Het hoeft ook niet morgen meteen uitgevoerd te worden. Eerst moet er gerenoveerd worden. Het CDA geeft wel mee dat het voor verenigingen en culturele partijen mogelijk moet blijven om optredens te houden voor een schappelijke huur. De gemeente heeft hier een grote verantwoordelijkheid in. Het is een mooi voorstel en er moet snel mee aan de slag gegaan worden.

De heer Koolhoven zegt dat DG blij is met deze stap en positief tegenover het voorstel staat. Corona is wel een risico maar hij is van mening dat de uitvraag gedaan kan worden.

De heer Bahlmann meent dat er een stap gezet moet worden. De Nieuwe Doelen is een belangrijke pijler voor de cultuur in de stad. Hij ziet graag de creatieve ideeën van inschrijvers tegemoet. Corona is wel een risico maar ook een kans.

Wethouder Van Zanten reageert op de inbreng in eerste termijn. Hij bedankt voor de vele reacties. Er is ook gesproken over onzekerheden, maar hij denkt dat die in het proces na de uitvraag, bij de dialoog met de inschrijvers, verhelderd kunnen worden.
Gezien het verleden is het proces nu anders ingericht dan voorheen is gedaan. Het is de bedoeling maximale mogelijkheden te bieden aan de exploitant. De ondernemer moet ook de ruimte krijgen voor een duurzame exploitatie. Vandaar dat dit een uitvraag is en geen aanbesteding. Er wordt gevraagd om plannen en vervolgens gaat de gemeente in gesprek om het beste van de plannen tot werkelijkheid te brengen. Niemand zit te wachten op een deconfiture.

Mevrouw Mager vraagt of het een soort open sollicitatie wordt en dat niet gevraagd wordt naar ervaring. Komt dat pas in de dialoog nadien aan de orde?

Wethouder Van Zanten licht toe dat niet op voorhand eisen gesteld worden aan de ondernemers die een bod neerleggen. Het is wel zo dat in het proces, in de dialoog, eisen worden meegewogen. Dan wordt ook gekeken naar ervaring en capaciteiten. De dialoog is nodig omdat er vanuit verschillende achtergronden biedingen gedaan kunnen worden. Het is ook de bedoeling de juiste partijen bij elkaar te brengen om een nog beter bod te kunnen neerleggen.
Er is veel gezegd over of deze coronatijd wel het goede moment is. Hij begrijpt de onzekerheid maar uit de markt krijgt hij veel signalen dat mensen zitten te wachten op de uitvraag omdat zij in deze tijd daar gelegenheid voor hebben.

Mevrouw Molengraaf gelooft dat er in de markt veel belangstelling voor is omdat de gemeente het pand laat renoveren en ook subsidie beschikbaar zal stellen. Dat geeft wel zekerheid. Het is alleen nog niet bekend hoe duurzaam de inschrijvers het kunnen gaan invullen.

Wethouder Van Zanten zegt dat de raad hierbij betrokken blijft, onder andere in de klankbordgroep. De raad kan precies volgen wat er in het proces gebeurt. Samen met de raad wordt het proces tot een goed einde gebracht. Hij hoopt mevrouw Molengraaf gerustgesteld te hebben. Hij zegt toe de raad blijvend mee te nemen in het proces.

Mevrouw Molengraaf bedankt voor de toezegging. Zij mist nog wel hoe transparant dat gebeurt. Zij denkt wel dat er marktpartijen zijn die geïnteresseerd zijn, maar zij is bang dat er niet altijd een garantie is voor een duurzame exploitatie.

Wethouder Van Zanten begrijpt de zorg. Het is een groot dossier en er is een neiging om terug te kijken. Het college hoopt hiermee nu een toekomst in te gaan met een redelijke mate van zekerheid rondom de duurzaamheid van de exploitatie. Ook daarbij blijft de raad betrokken. En uiteindelijk besluit de raad over wie de exploitant wordt en de manier waarop de exploitatie vormgegeven wordt.

De heer Onvlee begrijpt de zorg van mevrouw Molengraaf goed, maar de vraag is hoe je dit op een andere manier kan doen. Er moet een keus gemaakt worden en lef getoond.

De voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede termijn.

Mevrouw Hamann denkt dat het raadsvoorstel scherper geformuleerd kan worden, zij noemt een stabiliteitsanalyse en een borging dat het past bij de wensen van de stad en dat er geen rechten ontleend kunnen worden aan de uitvraag. Dan blijven de serieuze kandidaten over.

Mevrouw Mager vindt het fijn dat de raad nauw betrokken blijft. Zij had ook verwacht dat de keuze voor de exploitant aan het college zou zijn. Zij vraagt zich ook af in hoeverre de geleerde lessen in Gorinchem in het verleden meegenomen worden en ook lessen in andere gemeenten.

Mevrouw Stevens noemt de corona periode en zegt dat er een derde golf op komst is en dat de vaccinaties niet snel gaan. Voorzichtigheid is in dit kader belangrijk. Mensen kunnen wel enthousiast zijn maar er kan weinig gedaan worden.

De heer Van Breemen merkt op dat de wethouder niet ingaat op wat we precies willen met De Nieuwe Doelen. Dat maakt het extra spannend. Hij stelt voor het vervolg niet in een klankbordgroep te doen maar in openbare sessies. Het is fijn dat de wethouder de raad wil meenemen maar de raad beslist niet over wie de exploitatie gaat doen. De raad legt de kaders vast. Het college beslist over wie de exploitatie gaat doen.

De heer Oostrum denkt dat de lessen uit het verleden bij de wethouder bekend zijn. Hij sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Molengraaf inzake flexibiliteit in het concept. Er moet out of the box gedacht worden. Het is ook belangrijk dat culturele ondernemers met elkaar tot een goed bod kunnen komen.

De heer Onvlee denkt dat hiermee een goede stap gezet kan worden om de cultuur een nieuw gezicht te geven. Het voorstel zou voor hem een hamerstuk kunnen worden.

De heer Bahlmann vraagt of mevrouw Hamann de creativiteit van de inschrijvers wil inperken.

Mevrouw Hamann zegt dat zij de creativiteit niet wil inperken maar het programma zal wel moeten voldoen aan de wensen van de stad.

Mevrouw Molengraaf zegt dat het om een groot bedrag gemeenschapsgeld gaat dat je maar één keer kunt investeren. De gemeente wordt dan verplicht om er jaar na jaar weer subsidie aan te besteden. Het behoud van het grote podium op deze plek is voor haar nooit een eis geweest. Zij sluit zich aan bij mevrouw Mager en de heer Van Breemen. Het college moet een kans krijgen dit proces te lopen maar wel openbaar en transparant.

Wethouder Van Zanten meent dat het raadsvoorstel niet nader aangescherpt moet worden. Er zijn minimum eisen neergelegd om de ruimte voor het cultureel ondernemerschap optimaal te laten zijn. In de dialoog wordt natuurlijk ingezoomd op de kwaliteit van de ondernemers. De raad zal betrokken blijven via een klankbordgroep en een combinatie met sessies. Richting besluitvorming wordt het gebruikelijke proces doorlopen.
De keuze voor de exploitant is uiteindelijk aan het college maar het college wil dit wel delen met de raad. De lessons learned, daarvan is de wethouder zich zeer bewust. Die worden zeker meegenomen om nu de goede stappen te zetten in de richting van een goede exploitatie. In het hele proces van de uitvraag wordt de gemeente ondersteund door externe deskundigheid.
Wat betreft corona zegt de wethouder niet uit te sluiten dat het nog een hele tijd zal duren maar het duurt ook nog een hele tijd voordat het plan voor De Nieuwe Doelen uitgevoerd kan worden. Wat willen we nu precies met De Nieuwe Doelen vroeg de heer Van Breemen; in het kader van deze uitvraag is een minimum pakket aan eisen gesteld. In ieder geval willen we zekerheid op de minimaal 35 sociaal culturele voorstellingen, maar ook maximale ruimte geven aan de exploitant.

De voorzitter stelt vast op basis van reacties in de chat dat het voorstel geagendeerd kan worden als hamerstuk voor de raadsvergadering van 18 februari.
Als toezegging is genoteerd dat de raad actief meegenomen wordt in de vervolgstappen, ook in openbaarheid in overleg met de agendacommissie.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.